

Տեսանկիւն

**Լիբանանի
Անկախութեան 78-րդ
Տարեդարձին Երկրի
ու Պետութեան
Որոնումները Կը
Շարունակուին**

1920-ին Լիբանանի պետութիւնը իր ներկայիս տեսքով անկախ հանրապետութիւն հռչակուելէն ի վեր ան ենթարկուած է շարք գրաւումներու եւ գաղութարարութեան մինչև 22 Նոյեմբեր 1943-ը, երբ բոլոր օտար ուժերը լիբանանեան հողերէն դուրս բերելու մասին յայտարարութիւն կատարուեցաւ:

Լիբանանի համար դժբախտաբար, անկախութեան փուլը հիմնական որոշիչ փուլ մը չհանդիսացաւ, եւ երկիրը շարունակեց անկայուն մնալ տասնամեակներ շարունակ: Լիբանանեան պետութիւնը իր ներկայիս տեսքով անցած է մեծ թիւով լուրջ ճգնաժամերու, քաղաքացիական պատերազմներու և Նոր գրաւումներու մեջէն, որոնք ակերեցին և մասնատեցին մեր փոքր պետութիւնը, զայն դարձնելով թոյլ պետութիւն մը, ակելին՝ լուրջ թեկնածու 2022-ին յայտարարուելու ձախողած պետութիւն:

Իր ձեւական անկախութենէն ի վեր մինչև այսօր լուրջ ճգնաժամեր ակերած են Լիբանանի Էութիւնը, մինչ երկիր ու պետականութիւն ունենալու պրպտումները կը շարունակուին:

ՍԵԻՎԿ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Լիբանանեան Լուրեր

Եռակողմ Հանդիպում Պաապտայի Պալատին Մէջ... Կառավարութեան Ճգնաժամի Լուծման Նախանշա՞ն

Կառավարութեան ճգնաժամի հանգուցալուծման ուղղութեամբ ուշագրաւ զարգացումով մը երկրին երեք գլխաւոր դէպքերը՝ Նախագահ Միշէլ Աուն, Խորհրդարանի Նախագահ Նապիի Պըրրի եւ Վարչապետ Նաժիպ Միքաթին, Լիբանանի Անկախութեան տարեդարձին Նուիրուած, Պաապտայի Լուծման Նախարարութեան մէջ տեղի ունեցած զինուորական խորհրդանշական շքերթէն ետք, հանրապետութեան Նախագահական ինքնաշարժով մեկնեցան դէպի Պաապտայի

պալատ: Այնտեղ եռակողմանի հանդիպում մը տեղի ունեցաւ: Մինչ այդ Նախագահութիւնը յայտարարած էր այս առիթով պաշտօնական ընդունելութիւնը չեղարկելու մասին, «հաշուի առնելով երկրին առկայ իրավիճակը և առողջապահական վիճակը, աւանդական ընդունելութիւնը տեղի պիտի չունենայ պալատին մէջ շնորհաւորանքներ ընդունելու համար Անկախութեան օրին առիթով»: Պալատէն հեռնալու պահուն Պըրրիի պատասխանելով «Իրավիճակը կը կարգաւորուի» հարցին ըսաւ:

«Ինչպա՞հ»:

Միքաթի իր հերթին ընդգծեց, որ «անկախութիւնը չէր ըլլար, եթէ լիբանանցիները կողք կողքի չհաւաքուէին Ռաշայայի մէջ: Մենք չենք կրնար անկախութիւնը պահպանել, եթէ միասնական չըլլանք»:

Հայկական Լուրեր

Բողոքի Գործողութիւններ Չարկ Առին Երեւանի Մէջ

Երեկ առաւօտուն Երեւանի շարք մը փողոցներ փակուած են. քաղաքայինները տեղեկատուական շարժում իրականացուցին Նշելով, որ Նոյն օրը երեկոյան ժամը 17-ին Հանրապետութեան հրապարակին վրայ հանրահաւաք տեղի պիտի ունենայ:

Արշակունեաց պողոտան փակած երիտասարդներէն մէկը դիմելով ոստիկաններուն՝ ըսաւ. «Նկողմ եմ, այս ակցիան մի տապալէք, մենք հայ ենք, Էս ակցիան ուղղուած է բացառապէս թուրքերի դէմ»:

Նշենք, որ ոստիկանութեան փոխանցմամբ, Երեւանի փողոցներէն 18 մարդ բերման ենթարկուած է ոստիկանութեան բաժիններ: Ոստի-

կանութենէն յայտնեցին, որ քաղաքայինները բերման ենթարկուած են Վարչական իրաւախատումներու մասին օրէնսգրիքի 182 յօդուածով Նախատեսուած գործողութիւն կատարելու համար (Հասարակական կարգի պահպանութեան, հասարակական անվտանգութեան ապահովման, պահպանութեան պարտականութիւնները կատարելու ընթացքին ոստիկանութեան զօրքերու զինուորի կամ ոստիկանութեան ծառայողի օրինական պահանջը չկատարելը):

Նախօրէին յայտարարութիւն տարածած էին Ազատագրական շարժման Նախաձեռնողները, որուն մէջ Նշուած էր.

«Հայրենակիցներ, մեկնարկել է ազատագրական շարժումը, որի Նպատակն է.

- կանխել սահմանագծման եւ սահմանազատման հակահայկական ծրագիրը, այդ շարքին՝ պահանջելով հրապարակել ստորագրման ներկայացուած փաստաթղթերը,

- թոյլ չտալ միջանցք տրամադրել թշնամուն,

- պահանջել, որ Հայաստանի իշխանութիւնները լիարժէք զինեն առաջնագիծը եւ պաշտպանեն ՀՀ տարածքային ամբողջականութիւնը: Մեր պայքարը հայկական պետականութեան պահպանման համար է: Մեր երկրի անվտանգութիւնը ամեն մէկիս ձեռքում է՝ Սիւնիքից մինչեւ Տավուշ, Շիրակից մինչեւ Արցախ: Նոյեմբերի 22-ին, ժամը 17:00-ին հաւաքուում ենք Երեւանի Հանրապետութեան հրապարակում տեր կանգնելու մեր երկրին ու պետականութեանը»:

Արդարեւ երեկոյեան ժողովրդային հաւաք տեղի ունեցաւ Հանրապետութիւն հրապարակին վրայ, ուր խոսք առին շարժումին ներկայացուցիչները:

Բողոքի գործողութիւններն ու հանրահաւաքները պիտի շարունակուին:

Մասնագիտական Հայեացք

ՀՀ Գիտությունների Ազգային Ակադեմիայում Անցկացուեց «Հայաստան-Թուրքիա Յարաբերություններ. Հայեացք Ներսից» Խորագրով Միջազգային Գիտաժողով

ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտի դահլիճում տեղի ունեցավ «Հայաստան-Թուրքիա. հայեացք ներսից» խորագրով միջազգային գիտաժողովը, որի շրջանակներում մասնակիցներն անդրադարձան Հայաստանի Հանրապետության եւ հայության համար հայ-թուրքական յարաբերությունների հաշտարկմանն ու զարգացման հնարավոր հետեւանքների հաշտարկմանն ու պարզաբանմանը: Չեկոյցներով հանդես եկան ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոսներ, հայաստանեան ու միջազգային փորձագետներ Իրանի Իսլամական Հանրապետությունից, Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետությունից, Թուրքիայից, Լիբանանից: Միջազգային գիտաժողովը կազմակերպուել էր «Հայաստանի ժողովրդական շարժում» հայրենասիրական հասարակական կազմակերպության կողմից, պատմության ինստիտուտի աջակցությամբ:

Արդարեւ գիտական տարբեր ուղղություններ ներկայացնող հետեւեալ մասնագետները անդրադարձան Հայաստանին եւ մեր տարածաշրջանին սպասուող հաւանական զարգացումներին՝ վերլուծելով ու համադրելով առկա իրավիճակը:

ՌՈՒԲԵՆ ՍԱՖՐԱՍԵԱՆ - արեւելագետ-թուրքագետ, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս, պատմական գիտությունների դոկտոր, փրոֆեսոր (Հայաստանի Հանրապետություն)

ԱՇՈՏ ՄԵԼՆԻՍԵԱՆ - պատմաբան, պատմական գիտությունների դոկտոր, փրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս (Հայաստանի Հանրապետություն)

ԷԴԻԿ ՄԻՆԱՍԵԱՆ - պատմաբան, պատմական գիտությունների դոկտոր, փրոֆեսոր (Հայաստանի Հանրապետություն)

ՍԵՐՈԲԵՅ ՎԱՐԴԱՉԱՐԵԱՆ - քաղաքագետ, քաղաքական գիտությունների թեկնածու (Հայաստանի Հանրապետություն)

ՎԱՉԳԵՆ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ - «Հայաստանի ժողովրդական շարժում» կազմակերպության Հայաստանի մասնաճիւղի համակարգող, քաղաքական վերլուծաբան (Հայաստանի Հանրապետություն)

ԺԻՐԱՅՐ ԶՈՉԱՐԵԱՆ - հասարակական-քաղաքական գործիչ, աշխարհագետ, քարտիսագետ, բանասեր (Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետություն)

ՍԵԻԿԱ ՅԱԿՈԲԵԱՆ - «Չարթոնք» օրաթերթի գլխավոր խմբագիր (Լիբանանի Հանրապետություն)

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՍԻՄՈՆԵԱՆ - ԻԻՀ Ազատ համալսարանի հայոց լեզուի եւ գրականության ամբիոնի վարիչ, ԻԻՀ գիտության նախարարության իրանագետների միության վարչության անդամ (Իրանի Իսլամական Հանրապետություն)

ԳԱՅՈՒԸ ԶԱԼԸՍԱՆ-ԳԱՎՐԻԼՈՎԸ - քաղաքական գործիչ, «Ժողովուրդների դեմոկրատիա կուսակցության (HDP) անդամ (Թուրքիայի Հանրապետություն)

ԱՆՆԱ ՓԱԽԼԵԱՆ - տնտեսական գիտությունների թեկնածու, ՀՊԿՅ միջազգային տնտեսական յարաբերությունների ամբիոնի դոցենտ (Հայաստանի Հանրապետություն)

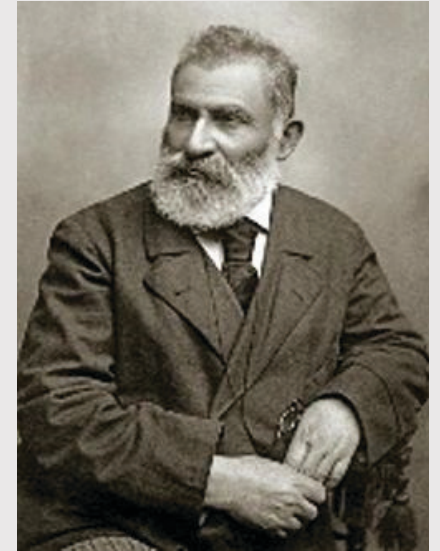
Շար. էջ 07

Պատմության Մեջ Այսօր

Պերճ Պոռեան

Ծնած է Աշտարակ: Համեստ, գրեթե չքաւոր ընտանիքի զաւակ: 1851-ին, աւարտելէն ետք գիւղական վարժատան ընթացքը, Ներսէս Աշտարակեցի կաթողիկոսը միջնորդութեամբ որդեգիր ուսանող (անվճար) կ'արձանագրուի Թիֆլիսի Ներսիսեան վարժարանին: 1855-ին՝ յաջողութեամբ կը լրացնէ ուսման ընթացքը եւ կը նուիրուի ուսուցչութեան, Աշտարակի մէջ: Պաշտօնի բերումով՝ շրջած է գիւղէ գիւղ, դիտած է մեր ժողովուրդի կեանքը՝ իր արտին մէջ, իր տան, իր աւանդութիւններուն եւ սովորութեանց: 1858-ին կը հրաւիրուի Թիֆլիզ, ուսուցչական պաշտօնով, 1859-ին՝ իր առաջին բանաստեղծական փորձը կ'երեւի «Մեղու Հայաստանի»ի մէջ: 1860-ին մաս կը կազմէ «Կռունք» խմբագրութեան: Զառասուհինգ տարիներու իր ուսուցչական գործունեութեան ընթացքին, պաշտօնավարած է նաեւ Շուշիի եւ Ագուլիսի մէջ: Այս վերջին քաղաքին մէջ՝ հիմնած է աղջկանց վարժարան մը, 1876-ին: 1876-ին Ասրախարն է, ուր եւս ծխական վարժարան մը կը հիմնէ: Երեք տարի ետք, կը նշանակուի

Երեւանեան թեմի եւ Կարսի շրջանի կրթական քննիչ: 1885-ին, երբ հայկական վարժարանները կը փակուին, անձկութեանց կը մատնուի: Պաշտօնի կը հրաւիրուի Ներսիսեան վարժարանի մէջ: 1898-ին հանգստեան կը կոչուի: 1907-ին կը վերադառնայ Աշտարակ, ուր կ'անցնի Պաքու: Կը մեռնի Նոյն տարին, Պաքուի մէջ:

Պոռեանի գործերը վիպական բնոյթ ունին առաւելապէս: «Սօս եւ Վարդիթեր»-էն ետք, 1877-ին, Աբգար Յովհաննեսեանի «Փորձ» ամսագրին մէջ հրատարակութեան կու տայ «Կռուածաղիկը»ը, 1879-ին՝ «Հացին Խնդիր» եւ 1883-ին՝ «Շահէն»: Գրած է «ցեցեր»ը, «Բողէ» (1890), «Սկիզբն Երկանց» (1892) եւ վերջին գործը՝ «Յունոն» (1900):

Հայկական Լուրեր

Փաշինեան-Ալիեւ Հանդիպման Վերաբերեալ ԱԳՆ-ԵՆ Յայտարարութիւն

ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի եւ Ատրպէյճանի նախագահ Իլիւս Ալիեւի հաւանական հանդիպման առնչութեամբ տարբեր ձեւաչափերով տարբեր առաջարկներ կը քննարկուին: Այս մասին ըսած է Արտաքին գործոց նախարարի

մամլոյ խօսնակ՝ Վահան Յունանեան ի պատասխան այն հարցին, թէ արդեօք ճիշդ են 26 նոյեմբերին Սոչիի մէջ ՀՀ վարչապետի եւ Ատրպէյճանի նախագահի հանդիպման մասին շրջանառուող լուրերը:

Շար. էջ 08

Ապաշրջափակումը եւ Ներկայ Իրավիճակով Սահմանագծումը՝ Հայաստանի եւ Արցախի Համար

ՍԵԻՍԿ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Խօսք՝ արտասանուած «Հայաստանի Ժողովրդական Շարժում» հայրենասիրական հասարակական կազմակերպութեան կողմէ եւ ՀՀ Գիտութիւններու Ակադեմիայի պատմութեան ինստիտուտի աջակցութեամբ կազմակերպուած «Հայաստան-Թուրքիա Յարաբերութիւններ. Հայեացք Ներսից» խորագրով միջազգային գիտաժողովին ընթացքին, որ տեղի ունեցաւ Ուրբաթ 12 Նոյեմբեր 2021-ին:

«Ապաշրջափակում», «Բարի Դրացնութիւն», «Խաղաղութիւն»... ապահովութիւն Ներշնչող ազնիւ բառակազմութիւններ են, որոնք Նաեւ Զրիստոնեայ մշակոյթի վայել վերաբերմունքներ ալ են:

Սակայն այսօր այստեղ մեր պարագային մեր ազգային պատմութեամբ, աշխարհագրութեամբ ու մեր դառն փորձառութեամբ ժողովուրդի մը համար (եթէ մենք իրապէս տրամաբանութիւն եւ յիշողութիւն ունեցող ազգ ենք) կայ կարեւոր չըսելու համար գոյութեանական (existential) հարցում. **Ապաշրջափակում, Բարի Դրացնութիւն, Խաղաղութիւն, ՈՐՈՒՄ ՀԵՏ:**

ՉԷ՞, որ վերոնշեալ բառակազմութիւնները երկուստեք պատասխանատուութիւն կ'ենթադրեն: Հակառակ պարագային իմաստագուրկ, լաւագոյն պարագային wishful բառերու կը վերածուին ու մահացու՝ շղթային տկար օղակին համար, որ այս պարագային գաղտնիք մը չէ, որ այդ օղակը մեր պետութիւնն է: Մենք ենք:

Պահը Աւելի Զան Լուրջ է երբ կը խօսիք հայ թուրք յարաբերութիւններու մասին, որուն դրական զարգացումը ջատագովող այսպէս կոչուած հայեր ալ կան: Իմ կարծիքով, ընկերատնտեսական ցաւալի կուտակումի մը որպէս արդիւնք ու զայն շահագործած ու պահը (momentum) լաւապէս օգտագործած ու պատմական թիւրիմացութեան մը արդիւնքով, իշխանութեան հասած պետական ամբողջ համակարգ մը կայ:

Ինծի վստահուած այսօրուայ իմ գեկոյցին, որուն համար շնորհակալ եմ կազմակերպիչ կողմին, կարգ մը հորիզոններ բանալու համար, եւ առանց պատմութեան խորերը պեղելու, թոյլ տուէք ակնարկ մը նետենք օսմանեան կայսրութիւնը ժառանգած, այսօրուայ Թուրքիոյ վրայ (մասնաւոր Երտողանի թուրքիոյ) նկատի ունենալով իր կայսրութեան ատենի մասնիկ՝ արաբական աշխարհի իր հարեւաններուն հետ ունեցած յարաբերութիւնները ու անոնց հողերուն հանդէպ ունեցած նկրտումները:

Օսմանեան կայսրութեան փլուզումէն ետք իրեն սահմանակից եւ իրմէ տարանջատուած պետութիւնը՝ Սուրիան թուրքիոյ ծաւալապաշտական ախորժակներուն կիզակեղրոնին մէջ եղած է միշտ: Վկայ՝ Անտիոքի Իսկէնտերունի Սանճաքը (վերանուանուած Հաթայ), որ զաւթուած է օր ցերեկով, սուրիոյ ատենի հոգատար Ֆրանսայի մեղսակցութեամբ: Աւելի ուշ սակայն սուրիոյ անկախութենէն ետք եւ ինչպէս արաբական այլ երկիրներու մէջ շուտով զինուորական երկայթէ իշխանութիւններու հաստատումով թուրքիա աւելի ուշադիր եւ զուսպ դարձած է (ուժերու հաւասարութեան տուեալով) մինչեւ սուրիական տուեալ իշխանութեան տկարանալը: Վկայ հիւսիսային Սուրիան այսօր, ուր անարգել մուտք գործած է Թուրքիան եւ այնտեղէն դուրս գալու միտք չունի ըստ երեւոյթին...:

Իրաքի Սատտամը կրնայ նոյն արգելակիչը հանդիսացած ըլլալ գումարած Իրաքի Թուրքիոյ հետ սահմանակից հիւսիսի քիւրտերը: Լիբանանը, անմիջական սահմանագիծ չունենալով հանդերձ հեռու չէ թրքական նկրտումներէն, ուր կ'ապրին ոչ արհամարհելի թիւով թրքական ծագում ունեցող շատ մը թուրք ընտանիքներ, որոնք քնած աւանդներն են թուրքիոյ, իսկ Լիբանանի անկախութենէն ետք Լիբանանի Սիւննի համայնքը (թուրքիոյ հետ մրցակից) Սեւտական Արաբիոյ հովանաւորութեան տակ եթէ չըլլար, թրքական ազդեցութիւնը շատ աւելի մեծ պիտի ըլլար: Թուրքիոյ նկրտումները Իրաքի մէջ թաքուն չեն այսօր իսկ Պաղեստինի Համապը իր ուշադրութենէն շատ ալ հեռու չեն կանգնիր: Նիւթէն շեղած չենք ըլլար, եթէ նշենք Կիպրոսի պարագան եւս չվարանելով վրան գումարել իր միւս հարեւանը՝ Վրաստանը, որ եթէ ոչ զինուորապէս այլ տնտեսապէս ու զբօսաշրջիկային ոլորտի առումով եթէ ոչ ամբողջական, բայց մեծ մաշտաբով մասնակի ազդեցութեան տակն

Ե եւ ինչու չէ սեփականութիւնը թուրքերուն:

Ահաւասիկ «բարի դրացի» թուրքիան իր ամփոփ գիծերով Ներկայացուած:

Ինչ կը վերաբերի Հայաստանին, բարի դրացիական ապաշրջափակումի վարդագոյն Ներկայացմամբ թէ Հայրենիքի գերիշխան տարածքի վրայով Թուրքիոյ զարմիկ Ազրայէճան կոչուած թշնամիին տրամադրուելիք միջանցքի օրակարգին յառաջ մղումով, մեր հայրենիքին հողային ամբողջականութեան եւ ժողովուրդին ազգային անվտանգութեան մեծ վտանգ կը սպառնայ:

Հետաքրքրականը այն է, որ միեւնոյն՝ թեական գործընթացին մասին երկու տարբեր անուանում կ'օգտագործուի: Մինչ Հայաստանի իշխանութիւնները, Սիւնիքը մասնատել միտող այս գործընթացը կ'անուանեն, իրենց բառապաշարով՝ «կոմունիզացիաների ապաշրջափակում, Ազրայէճանի իշխանութիւնները գործընթացը կ'անուանեն «պատմական միջանցքի վերականգնում»...: Սկզբունքօրէն աշխարհաքաղաքական երկու տարբեր բառակազմութիւններ եւ իրավիճակներ են հաղորդակցութեան միջոցներու ապաշրջափակումը եւ պատմական միջանցքի մը վերականգնումը...:

Իմ համեստ կարծիքով, Սիւնիքի ընդմէջէն Ազրայէճանին, ոեւէ անուանումի տակ անցք տրամադրելը ընդհանրապէս ԱՆԸՆԴՈՒՆԵԼԻ է: Ինչ կը վերաբերի մեր ժողովուրդին թշնամի թուրքիոյ եւ ազրայէճանի հետ հաղորդակցութեան միջոցներու ապաշրջափակումին, ապա մենք կը շեշտենք, որ պատմական Ներկայ հանգրուանին այս մասին քննարկելը չափազանց վտանգաւոր է մեր ժողովուրդին համար ու մեծապէս կը հակասէ Հայաստանի ու Արցախի շահերուն:

Բարի դրացիութիւն եւ հաղորդակցութեան միջոցներու ապաշրջափակում մեր եւ թշնամիին միջեւ կարելի չէ կատարել Նախ՝ մինչեւ այն ատեն, որ.

Ա. Լուծուած չեն մեր հոգեհարազատ գերիներուն եւ պատանդներուն հայրենադարձման հարցը, ինչպէս Նաեւ մեր զոհուած հերոսներուն մարմիններուն ու աճիւններուն Հայրենիք վերադարձը.

Բ. Պաշտօնապէս կարգաւորուած չէ Արցախի մեր քաջարի ժողովուրդին ինքնորոշման իրաւունքի կենսահարցը.

Գ. Ազրայէճանի կողմէ ամէն օր կ'ոտնակոխուին մարդկային իրաւունքները.

Դ. Լուծուած չեն Հայաստանի Հանրապետութեան գերիշխանութեան, տարածքային ամբողջականութեան եւ սահմաններու անձեռնմխելիութեան հարցերը.

Ե. Ազրայէճանի իշխանութիւնները կը շարունակեն հայատեաց եւ մեր Հայրենիքին հանդէպ զաւթողական ու յարձակողական իրենց քարոզչութիւնը: Ինչ կը վերաբերի գիւղատնտեսութեան եւ արդիւնաբերութեան կամ ընդհանրապէս տնտեսութեան ոլորտին վերաբերող օրէնսդրութեան կամ անշարժ գոյքի սեփականացման սահմանափակումներուն, ապա մեր ունեցածը այսօր աւելի քան թերի է ու անբաւարար:

Եթէ երկրորդ աշխարհամարտի ռիսերիմներ՝ Գերմանիան եւ Ֆրանսան քաղաքական, զինուորական եւ տնտեսական գործակիցներ են այսօր ու բարի դրացնութեամբ տոգորուած ապա որովհետեւ անոնք նշեալ ոլորտներուն մէջ շատ բան չեն գիշիր իրար: Նոյնը կարելի՞ է ըսել Հայաստանի եւ Թուրքիոյ մասին: Անշուշտ ո՛չ:

Կեանքը Պեյրուբի Վահան Թեքեան Վարժարանին Մէջ

«Պիտի Շարունակենք Փառաբանել Լիբանանը ու Միասնական Ջանքերով Ոտքի Պիտի Պահենք Չայն».

ՎԹՎ Տնօրէնուհի Սեւանա Տարագճեան Վահան Թեքեան Վարժարանի Աշակերտութիւնը Նշեց Լիբանանի Անկախութեան Տարեդարձը Զաւաքաբար Զաստատելով Թէ Լիբանանը Կը Մայր Մայրիի Նման Կանգուն ու Իւրայատուկ Երկիր Մը

Մատղաշ սերունդին մէջ անկախութեան գաղափարի խորհուրդն ու անոր հետ առնչուող պատմական իրողութիւններու մատուցումը կարեւոր է, անոնց միտքին ու եղբայրական մէջ յստակեցնելու եւ ամրապնդելու համար պատկանելիութեան ոգին: Ուրեմն, անկախութիւնը ամենօրեայ յամառ պայքար է: Ան պայքար մըն է միտքի ազատութեան՝ ժողովուրդի, հոգիներու, ինքնուրոյն որոշումին ու խղճի ազատատենչութեան:

Վերջին տարիներուն, մեր գոյորիկ երկիր Լիբանանը, կը շարունակէ տոկալ բազմաթիւ մարտահրաւերներու դիմաց՝ առողջապահական, տնտեսական եւ ընկերային բնագաւառներուն մէջ: Վերոնշեալ խորհրդածութենէն ելլելով՝ Լիբանանի 78-րդ անկախութեան տօնի նշումը Պեյրուբի Վահան Թեքեան Միջն. Վարժարանէն ներս

սկսաւ Նոյեմբեր ամսու երկրորդ տասնօրեակէն ուսուցիչներու եւ աշակերտներու համատեղ ջանքերով, զանազան աշխատանքներով եւ գեղարուեստական յայտագրի մը պատրաստութեամբ, որուն կեդրոնական ձեռնարկը տեղի ունեցաւ Զինգաբթի 19 Նոյեմբեր 2021-ին: Զանդիսութիւնը կատարուեցաւ ներդպրոցական իւրայատուկ տօնախմբութեամբ:

Լիբանանի դրօշի ծածանումը տեղի ունեցաւ Զանապետութեան քայլերգի երգեցողութեան ներքոյ, որմէ ետք աշակերտութիւնը խորհապարտողանցեցին վարժարանիս բակին մէջ հայրենասիրական խանդավառ երգերու տակ, որմէ ետք բարձրացան Պարսամեան սրահ շարունակելու համար պատրաստուած տօնական յայտագիրը:

Զանդիսութեան բացման խօսքով ելոյթ ունեցաւ Նախ. 2 դասարանի աշակերտուհի Վանեսա Ապի Նատեր, ուր ան հակիրճ կերպով անդրադարձ կատարեց տօնական խորհուրդին մասին. յարգանքով, հպարտութեամբ եւ երկիւղածութեամբ նշելով անձնագրի նուիրեալները, որոնք անխնայ աշխատեցան հայրենիք կերտման մէջ, որպէսզի ազգ եւ ժողովուրդ իր հողին վրայ միասնաբար ապրի ու բարգաւաճի:

Նախակրթարան Ա. Բ. Գ. դասա-

րանի աշակերտները խորիմտ եւ հպարտ երգեցին լիբանանեան հայրենասիրական երգեր ղեկավարութեամբ վարժարանիս երգի ուսուցիչ Պրն. Ղազար Զեօշկերեանի: Իսկ Նախ. Ե. դասարանի աշակերտներ՝ Մերի Ղազարեան եւ Սեւակ Խապայեան ասմունքեցին անկախութիւնը գովաբանող բանաստեղծութիւններ, որուն յաջորդեց Նախ. Ե. եւ 2. դասարաններու համատեղ երգեցողութիւնը նուիրուած Լիբանանի քաջարի բանակի զինուորներուն, որմէ ետք մթնոլորտը ճոխացաւ վարժարանիս պարախումբի ներկայացուցած լիբանանեան ազգագրական պարով: Միջնակարգ Բ. եւ Գ. դասարանի աշակերտները սահիկներու միջոցով խօսեցան Լիբանանցի հռչա-

կաւոր անհատներու, ինչպէս Նաեւ անդրադարձան լիբանանեան քաղաքներէն՝ Չաիլէի առանձնաշատկութիւններու մասին:

Յայտագրի աւարտին, վարժարանիս տնօրէնուհին փոխանցեց իր սրտի խօսքը, ուր ան ըսաւ. «Այսօր, հակառակ որ երկիրս կը գտնուի դժուարին կացութեան ու քաղաքական տագնապի մէջ, սակայն առանց յուսալքութեամբ պիտի շարունակենք փառաբանել մայրիներու այս չքնաղ երկիրը ու միասնական ջանքերով պիտի ջանանք ոտքի պահել զայն, որուն բարի ու քաջարի ժողովուրդը անցեալին, սիրով ու գրկաբաց ընդունեց մեզ եւ ան դարձաւ մեր երկրորդ հայրենիքը:

Շար. Էջ 05

Կեանքը Պեյրուքի Վահան Թեքեան Վարժարանին Մէջ

«Պիտի Շարունակենք Փառաբանել Լիբանանը ու Միասնական Ջանքերով...»

Սկիզբը Էջ 04

Վստահաբար Լիբանանը շրջանցելով այս բոլորը պիտի վերականգնի անպայման, տոկալով իրեն դեմ ցցուող բոլոր արգելքներուն դիմաց:» Ապա ան յորդորեց աշակերտները ըսելով թէ, որպէս Լիբանանի քաղաքացիներ պէտք է գործուրալ Լիբանանին եւ գործօն դեր ունենալ անոր բարգաւաճման, վերելքին եւ անկախութեան պահպանման մէջ, յարատեւ աշխատանքով,

քաջութեամբ ու գօտեպնդուած կամքով դիմագրաւելու համար բազում մարտահրաւերները: Հոսկ, սրահին մէջ հաւաքուած բոլոր աշակերտները իրենց

դաստիարակներով ուրախ ու խանդավառ երաժշտութեան ներքոյ ծածանեցին լիբանանեան դրօշները եւ երգեցին ազգագրական երգեր: Իսկ Մանկապարտեզի մեր սիրասուն փոքրերը իրենց մանկավարժներուն հետ միասին ստեղծեցին խանդավառ ու ճոխ մթնոլորտ մը: Անոնք յաղթական քայլարշաւներով տողանցեցին բակին մէջ, որմէ ետք վերադարձան իրենց դասարանները, պատրաստեցին ձեռնային աշխա-

տանքներ ու լիբանանեան համեղ ուտեստներ, ապա խմբային լուսանկարներով աւարտեցին իրենց տօնական միջոցառումը: Վստահ ենք, որ Լիբանան պիտի յաղթահարէ ներկայ բազում դժուարութիւնները ու աւելի երիտասարդացած ճախրէ՝ իր Փիւնիկեան թեւերով դէպի սոր նուաճումներ:

Վահան Թեքեան Վարժարանի Լրատուական Գրասենեակ

Ցեղասպանութիւն

Քրտական Հարցը Զի Լուծուի՞ր Առանց Հայոց Ցեղասպանութեան Ճանաչման. Օքսֆորտի Քիւրտ Հետազօտող

Վերջին տասնամեակներուն ընթացքին քիւրտերը եղած են Հայոց Ցեղասպանութեան ճանաչման կողմնակիցները եւ կարելոր դեր խաղցած են այս գործընթացին մէջ: Այս մասին՝ «Նոր Մեան» հայարժանութիւնական խմբագրութեան հետ հարցազրոյցի ընթացքին ըսած է Օքսֆորտի քիւրտ գիտնական, հայագետ Օզլէմ Պելչիմ Կալլիփը: Ան նշած է, որ քիւրտերը եղած են Հայոց Ցեղասպանութեան գլխաւոր մեղաւորներէն մէկը. այն քիւրտերը, որոնք չէին ուզեր յարձակիլ հայ խաղաղ բնակիչներուն եւ փախստականներուն վրայ, պատժուած են օսմանեան կառավարութեան կողմէ:

«Բայց շատ քիւրտեր դեմ էին ատոր՝ թաքցնելով, պաշտպանելով կամ ընդունելով հայ փախստականները, փրկելով հայ երեխաներուն կեանքը: Քիւրտերը վերջին տասնամեակներուն ընթացքին եղած են Ցեղասպանութեան ճանաչման կողմնակիցները: Քիւրդ քաղաքական գործիչներն ու գիտնականները դատապարտած են իրենց նախնիներուն մասնակցութիւնը ջարդերուն եւ ճանչցած Ցեղասպանութիւնը:

Քիւրտ քաղաքական գործիչները ոչ միայն ներողութիւն խնդրեցին իրենց յանցաւոր նախնիներուն անունով, այլեւ՝ տասնեակ քրտական վեպերով նաեւ ընդգծեցին հայերու ապրածները, ներառեալ՝ պատմական իրադարձութիւններն ու կենսագրութիւնները:

Քրտական գրական նիւթերը կը պնդեն, որ Թուրքիոյ մէջ քրտական հարցի լուծում չըլլար, եթէ չճանչցուի 1915 թուականի Հայոց Ցեղասպանութիւնը, եւ ատիկա կ'արտացոլէ քրտական քաղաքականութեան եղաշրջումը: Զանի դեռ թրքական պետութեան գաղափարախօսութիւնն ու քաղաքականութիւնը չէ փոխուած, չի փոխուիլ նաեւ թուրք հասարակութեան մէջ հայերուն ընկալումը: Թրքական պետութիւնը լրատուամիջոցներու, համալսարաններու եւ նոյնիսկ գրականութեան միջոցով նպաստեց հակահայկական նախապաշարմունքներու ընդլայնման: Ցեղասպանութենէն ետք Թուրքիոյ Հանրապետութեան մէջ հայ ըլլալը երբեք դիւրին չէ եղած: Հրանդ Տիկնի սպանութիւնը առաջին անգամ ընդգծեց Հայկական հարցը Թուրքիոյ մէջ՝ յառաջացնելով աղմկայարոյց խաղեր մարդու իրաւունքներու եւ ժողովրդավարութեան վրայ աշխատող աքթիւստներու եւ հասարակական կազմակերպութիւններու կողմէ: Թուրքիոյ մէջ անհաւասարութեան, գրաքննութեան եւ ճնշումներու դեմ պայքարելու համար ստեղծուած բազմաթիւ քաղաքացիական խումբերու եւ նախաձեռնութիւններու համար այս սպանութիւնը մեկնարկային կէտ էր:

Թշնամական հակահայկական ազգայնական հռետորաբանութիւնը կ'անցնի թրքական գրական կանոնով 20-րդ դարու սկիզբէն մինչեւ

մեր օրերը: Անիկա յատկապէս աշխուժացաւ Արցախեան պատերազմէն ետք՝ Եւրոպայի մէջ Հայոց Ցեղասպանութեան վերաբերեալ

իրաւական քննարկումներու ժամանակ եւ Ցեղասպանութեան հարիւրամեայ տարելիցին ընթացքին», - կը նշուի հարցազրոյցին մէջ:

Առողջապահական

Լեզուն Կրնայ Վկայել B12 Վիթամինի Պակասի Մասին

Օրկանիզմին մէջ վիթամին B12-ի պակասը կրնայ տարբեր հիւանդութիւններ յառաջացնել, որոնք կրնան տարբեր ձեւով դրսևորուիլ: Այսպիսի կարծիք յայտնած է սննդաբան, սննդային վարքագիծի խանգարումներու մասնագետ Հելեն Ուեսթը:

Daily Express-ին համաձայն, մասնագետին խօսքով, կայ մէկ նշան, որով կարելի է անմիջապէս հասկնալ, որ մարդ B12-ի պակաս ունի: Կը պարզուի, որ լեզուն նման պարազաններուն կ'ուռի, կը կարմրի

եւ քիչ մը կը փայլի: Բժիշկները այս երեւոյթը կը կոչեն «կլոսիթ»: Հիւանդին կրնայ նաեւ թուիլ, որ համի «ռիսեփօլը»-ները անհետացած են: Ուեսթ նաեւ նշած է, որ «կլոսիթ»ը կը յանգեցնէ խօսքի արատներու, ուտելու ժամանակ նոյնպէս մարդու մօտ փոփոխութիւններ կը նկատուին: Ախտանիշը ի յայտ կու գայ ոչ թէ անմիջապէս, այլ քանի մը տարիներու ընթացքին: Բացի B12 վիթամինի պակասէն, «կլոսիթ» կրնայ յառաջացնել կծու սնունդը, բերանի չորութիւնը կամ թթուային «ռիֆլաքս»ը:

Միակ Նպատակը Հայոց Պետականության Գոյութիւնը Փրկելն Է

ԱՐԱ ԳՕԶՈՒՆԵԱՆ

Տարի մը առաջ ստորագրուեցաւ հայոց պատմութեան ամենածանր պետական-իրաւական փաստաթուղթերէն մին, որով վերջ գտաւ Արցախի երկրորդ՝ 44-օրեայ պատերազմը: Ծանր պարտութեան տակ ընկճուած է ամբողջ հայութիւնը: Սա պարտութիւն է, միանշանակ, բացարձակապէս չունի չքմեղանք: Առաջին անգամ չէ՝ դառն իրականութեան հետ առերեսումը: Տագնապը կաթուածահար դարձուցած է ամբողջ ազգ մը: Անցեալ մէկ տարին բնորոշուած է ցնցումով ու քառուկով: Զաղաքական բեւեռացումներն ու ծայրայեղութիւնները կը խոչընդոտեն իրատեսութիւնն ու նպատակասլաց ընթացքը: Պատմութիւնը պետութիւններուն միշտ կը բերէ մակընթացութիւն ու տեղատուութիւն: Իւրաքանչիւրը պետք է սթափ գնահատել՝ յարատեւութեան համար: Հայկական քաղաքական վերնախաւի խօսոյթը յոյս կը ներշնչէ՝: Աւելորդ է խօսիլ Հայաստանի իշխանութեան մասին, յաճախ նաեւ մտահոգիչ է ընդդիմութեան ընթացքը: Թափափած սփիւռքի մատնուած շուարումն ալ, իր հերթին:

Արժանապատուութեան ճառեր, իրաւունքներու համար անգիջում կոչեր, մեղադրանքներ, կարմիր գիծեր ու տակաւին ինչեր, որոնք յօդս կը ցնդին միայն: Ամէն ճկունութիւն ներքին է, ամէն սակարկութիւն թոյլատրելի, Նոյնիսկ զիջումը արդարանալի: Այսօր չկայ խաղաքարտերու ճոխութիւն...

Այսօր միակ նպատակը, Նուիրակա՛ն, հայոց պետականութեան գոյութիւնը փրկելն է, որովհետեւ պետականութեան կորուստէն անդին պիտի չմնան

արժանապատուութիւն, որեւէ իրաւունքի համար երաշխիք, ազգային շահ ու ժառանգութիւն, ո՛չ ալ կարմիր գիծեր ունենալու տեսական կարելիութիւն: Պետականութեան կորուստով խաչ կը քաշուի հայութեան վրայ ու վերջ: Այսքան պարզ է, եթէ չըլլայ համապատասխան ու համարժէք դիրքաւորում...

«Ժամանակ»/Պոլիս

Ապաշրջափակումը եւ Ներկայ Իրավիճակով Սահմանագծումը՝ Հայաստանի եւ Արցախի Համար

Սկիզբը Էջ 03

Ի՞նչ օրէնքներ ունինք օրինակի համար, որոնք կ'ապահովեն մեր գիւղատնտեսները, ապաշրջափակմամբ մը մեր շուկաները ողողելիք թրքական գիւղամթերքին գնային մրցողականութեան դէմ դնելու: Նոյնը՝ արդիւնաբերութեան եւ ճարտարարուեստի պարագային: Ի՞նչ հում մթերք ունինք, որ կ'ապահովէ մեր գնային մրցողականութիւնը:

Պաթումի, Թիֆլիսի եւ այլ զբօսաշրջիկային վայրերու օրինակով եթէ, թրքական ընկերութիւններ ներխուժեն Հայաստան գնելով, օրինակի համար, Մարիոթ հոթելէն մինչեւ վերջին ճաշարանը, ի՞նչն է, որ պիտի արգիլէ իրենց: Ես գիտեմ, որ օրէնքով օտարերկրացի քաղաքացի մը իրաւունք չունի գիւղատնտեսական տարածք գնել Հայաստանի Հանրապետութեան տարածքին: Սակայն նաեւ գիտեմ շատ ու շատ արաբական երկիրներու քաղաքացիներ (որոնք՝ դաւադրութեան տեսութենէն անդին եւ վեր, ահագին հեքթարներու տէր են՝ Սահմանափակ Պատասխանատուութեամբ Ընկերութիւններու տիրութեամբ: Այսինքն եթէ օրէնքը կ'արգիլէ օտարերկրացիին մեր երկրէն հսկայ տարածքներ ունենալու ապա Նոյն օրէնքին զարմիկը, կ'արտօնէ ՍՊԸ-ին որքան կ'ուզէ տարածք գնել, որուն ո՛չ գիւղացին, ո՛չ քաղաքացին, ո՛չ ալ քառասորը հարցուցած չունի, որ գնորդ ՍՊԸ-ին տէրը կամ տէրերը, որո՞նք են: ԱՎԾ-ն հարցուցած ունի՞ր արդեօք: Իսկ ինչ կը վերաբերի թրքական սերիալներով յուզուող մեր հասարակութեան, որքա՛ն մեծ գումար պետք է անոնց հանդերձ ընտանեօք թրքացնելու համար...:

Վերոյիշեալ պայմաններուն տակ, ուղղակի զարմանալի է անտեսել թշնամիին ցանկութիւնները եւ վարուիլ «Աստուծոյ գառնուկին» օրինակով:

Շատոնց է իվեր յայտնի է, որ Հայաստանի գործող իշխանութիւնը ի վիճակի չէ մեր երկրին շահերը պաշտպանելու հանդէպ Թուրքիոյ, Ազրպէյճանին, եւ ոչ միայն: Այս իշխանութիւնը 09.11.2020-ին ամօթալի զիջումներու փաստաթուղթէն ալ անդին անցնելով, մեզի համար անհասկնալի պատճառներով Ազրպէյճանին զիջեցաւ Սիւնիքի մարզի արեւելեան կողմի տարածքները, որոնք հայոց բնակիչն հսկողութեան տակն էին: Տարածքներ, որոնք Սիւնիքի անվտանգութեան գոտին կը կազմէին: Սոյն իշխանութիւնը այս յաւելեալ զիջումները կատարեց հակառակ այն փաստին, որ վերոնշեալ փաստաթուղթին մէջ յստակօրէն պայմանաւորուածութիւն կար, որ հակամարտութեան մէջ եղող իւրաքանչիւր կողմը պիտի մնար մինչեւ տուեալ թուականը իր ունեցած դիրքերուն վրայ...: Հակառակ այս յարաբերականօրէն մեզի շահաւէտ փաստին, Հայաստանի իշխանութիւնները

բան չըրին պահելու համար մեր դիրքերը: Ընդհակառակը, անոնք միաբերան եւ զարմանալի (ոչ անպայման զարմանալի) պահուածքով մը հայկական շատ մը գիւղեր ու շրջաններ իրենց թրքական անուններով սկսան կոչել, ինչպէս Արցախի մէջ, նաեւ Հայաստանի ...:

Մենք շուտով ականատես եղանք Հայրենի Շուռնուխ գիւղի, եւ Որոտանի ճանքուն անհասկնալի եւ անտրամաբանական պատճառաբանութիւններով զիջումներու գործընթացին, որուն որպէս հետեւանք ազրպէյճանական կողմը այսօր կը վերահսկէ, մեզի՝ մեր պապեանական Սիւնիքին կապող հիմնական ճանապարհը: Ընդամենը երկու օր առաջ ՀՀ ապահովական բարձր պաշտօնակատար մը մեզի «աւետեց» որ ազրպէյճանական կողմը մաքսային անցարգելներ տեղադրած է Գորիս – Ղափան ճամբուն վրայ...: Զաւեշտականը այն է, որ Նոյն պաշտօնակատարին թիմակիցները մանկական յոխորտանքով հանրութեան տեղեկացուցին, որ մենք արդէն ունինք այլընտրանքային ճանապարհներ...: Ահաւասիկ այս մակարդակի հասած է մեր ազգային արժանապատուութիւնը: Մանկապարտեզի մակարդակի յոխորտանքի...: Կը մնայ սակայն հիմնական հարցումը. Ո՞վ իրաւունք տուած է ներկայ իշխանութեան առանց սահմանագծման ու սահմանազատման տարածքներ լուծիլէլ թշնամիին: Որո՞ւ հրամանով ոտնձգութիւններ կը կատարուին ՀՀ ինքնիշխան տարածքի վրայ, երբ միջազգայնօրէն ճանչցուած գործընթաց չկայ: Ըստ ՀՀ սահմանադրութեան, սահմաններու հարց կարելի է, որ քննարկուի միայն հանրաքուէով...:

Արհեստագիտութեան մէջ մեր ունեցած բոլոր ինքնագովութեամբ հանդերձ, մենք չունինք GPS-ը վերահսկող «սայալը բանակ»: Մինչ թշնամին ունի: Փաստն ալ այն է, որ GPS-ով «տեմարքածուող» մեր սահմանները Ազրպէյճանի հետ նմուշի համար մէկ մեթր մըն ալ որպէս Հայաստանի տարածք ցոյց չտուաւ Ազրպէյճանի սահմանէն ներս...:

Մենք լոջօրէն մտահոգ պետք է ըլլանք, որ այս պայմաններով եւ այսօր գործող իշխանութեան անկար (չըսելու համար ուրիշ բան) կազմակերպութեամբ ու տնօրինմամբ ու անփոյթ հասարակութեամբ մը ապաշրջափակումը կործանարար պիտի ըլլայ Հայաստանի եւ Արցախի համար, ալ ո՛ր մնաց, որ Աստուած չընէ, այսպէս կոչուած «պատմական միջանցքի վերականգնում» իրականանայ:

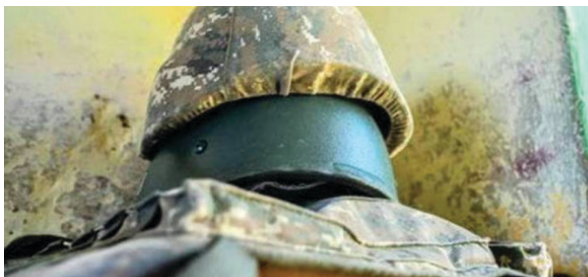
Այս կործանարար գործարքը, պետք է իր սաղմին մէջ խեղդուի եւ այս բանը պետք է ըլլայ ամէն գնով եթէ կ'ուզենք, որ մենք շարունակենք ունենալ Հայրենիք (կամ ինչ որ մնացած է անկէ) եւ գոյատեւենք, որպէս ազգ: Պահը աւելի քան լուրջ է: Մեզմէ լուռ մնացողը լոկ անփոյթ մը չէ:

Հայկական Լուրեր

Սահմանին Ունիք 2ոհ

22 Նոյեմբերին, ժամը 18:10-ի սահմաններում, Ատրպեյճանի ԶՈՒ ստորաբաժանումները տարբեր տրամաչափի հրաձգային զինատեսակներ է կրակ բացած են հայ-ատրպեյճանական սահմանի, մասնաւորապէս՝ Գեղարքունիքի մարզի Նորաբակ գիւղի հատուածին մէջ տեղակայուած հայկական դիրքերու ուղղութեամբ, որոնք հետեւանքով մահացու հրազենային վիրաւորում ստացած է ԶՀ ՊՆ N զօրամասի ժամկէտային զինծառայող, շարքային Սուրեն Եուրիկի Սաֆարեանը (2002-ի ծնունդ):

ՀՀ պաշտպանութեան նախարարութիւնը կը կիսէ կորստեան ծանր վիշտը եւ զօրակցութիւն կը

յայտնէ Սուրեն Սաֆարեանի ընտանիքի անդամներուն, հարազատներուն եւ ծառայակիցներուն: Ժամը 19:30-ի դրութեամբ փոխհրաձգութիւնը դադրած է:

Մասնագիտական Հայեացք

ՀՀ Գիտութիւնների Ազգային Ակադեմիայում Անցկացուեց «Հայաստան-Թուրքիա Յարաբերութիւններ. Հայեացք Լերսից» Խորագրով Միջազգային Գիտաժողով

Սկիզբը Էջ 02

Այս համատեքստում փորձ արուեց ներկայացնել նաեւ տարածաշրջանային զարգացումներում աշխարհաքաղաքականութիւն թելադրող գերապետութիւնների եւ այլ դերակատարների վարած քաղաքականութիւնը: Ներկայ իրողութիւնները դիտարկուեցին պատմական զարգացումների համատեքստում, ներկայացուեց նաեւ Թուրքիայի վարած քաղաքականութիւնը՝ անկախութեան առաջին տարիներից սկսած: Ատրպեյճանի օգտագործւում է Թուրքիայի կողմից՝ որպէս միջոց փանթուրքիստական ծրագրերն իրականացնելու եւ համապատասխանաբար՝ Հայաստանին ճնշելու համար: Այդ մօտեցումները բացայայտ կերպով դրսևորուեցին Թուրքիայի նախագահ Ռեջեփ Թայիփ Էրտողանի կողմից, երբ անցած տարի Պաքուում շքերթին ասաց, թէ «հիմա Էնվեր փաշայի հոգին փառաւորուեց», ինչպէս նաեւ իսլամի բանակի մասին խօսելով: Այս մասին ասաց ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս, թուրքագետ Ռուբէն Սաֆրաստեանը:

Պատմութեան ինստիտուտի տնօրէն, ակադեմիկոս Աշոտ Մելքոնեանը, պատմական անդրադարձ կատարելով մէկդարեայ հայ-թուրքական յարաբերութիւններին, ներկայացրեց թուրքական կողմի իրական ծրագրերը Հայաստանի մասով եւ թէ որքանով դրանք հեռու են խաղաղասիրական ու բարիդրացիական լինելուց: Պատմաբանը յիշեց Նուրի փաշայի խօսքերը. «Մենք ստեղծել ենք մի պետութիւն, որը գտնւում է պարկի մէջ, իսկ այդ պարկի բերանը մեր ձեռքին է: Ցանկացած ժամանակ մենք կարող ենք փակել պարկի բերանը, եւ Հայաստանը շնչահեղձ կ'լինի»: Սա այն է, ինչն ամփոփում է թուրքական ծրագիրը եւ նպատակները հայկական պետականութեան մասով: Ա. Մելքոնեանն անդրադարձաւ նաեւ թուրքական ժխտողականութեանը, որն իր շարունակութիւնն ու ակրեսիւ դրսևորում է ստացել Ազրպեյճանում: Եւ եթէ թուրքական հասարակութեան մէջ այսօր կան անհատներ, որոնք ընդունում են Հայոց ցեղասպանութիւնը,

ապա Ազրպեյճանում չենք գտնի անգամ մէկին, որը կը խօսի այդ մասին՝ լինի պատմաբան կամ շարքային քաղաքացի: Ազրպեյճանն ամեն կերպ առաջ է տանում մերժման գիծը: Արցախի հարցում թիկունք կանգնելով Ազրպեյճանին՝ Թուրքիան դրանով ցոյց տուեց Հայաստանին, որ յանկարծ չհամարձակուեց մտածել Արեւմտեան Հայաստանի մասին: Այն, ինչ տեղի ունեցաւ Արցախում 1990-ականների սկզբին, երբ հայերը հող ազատագրեցին եւ երեք տասնամեակ շարունակ այդ մասին խօսում էին, երբեւէ թոյլ չեն տայ, որ տեղի ունենայ Արեւմտեան Հայաստանի հարցում: «Ազրպեյճանի ձեռքով խլելով Արցախը՝ դրանով հասկացրին, որ մոռանանք Արեւմտեան Հայաստանի հողերի մասին: Սրանք փոխկապակցուած խնդիրներ են: Հայաստանի հարցում Թուրքիայի քաղաքականութիւնը տարածքային հատուցման իմաստով իրականացուեց Արցախում՝ Ազրպեյճանի ձեռքով», - ասաց նա:

«Հայաստանի ժողովրդական շարժում» կազմակերպութեան Հայաստանի մասնաճիւղի համակարգող, քաղաքական վերլուծաբան Վազգէն Պետրոսեանի խօսքերով՝ Հայաստանի Հանրապետութիւնն այսօր աշխարհաքաղաքական, ռազմաքաղաքական եւ այլ նկատառումներով թոյլ դիրքերում է: Այդ դիրքութիւնների պայմաններում հայ-թուրքական յարաբերութիւնները շատ լուրջ խնդիրներ են պարունակում, հետեւաբար, ցանկացած քայլ պետք է ճշգրիտ հաշուարկուած լինի: «Ի վերջոյ անհրաժեշտ է մէկընդմիշտ գիտակցել, որ ցանկացած ազգի, հասարակութեան, պետութեան ինքնիշխանութեան տերը հենց այդ ազգը պետք է լինի», - ընդգծեց նա: Ուժեղ Հայաստանի Հանրապետութեան գոյութեամբ է պայմանաւորուած նաեւ սփիւռքի գոյութիւնը, հակառակ դէպքում հայապահպանութեան խնդրի առջեւ կը կանգնեն:

Գիտաժողովին իր գեկոյցով հանդէս եկաւ ԶԱՐԹՈՆԵՐ-ի գլխաւոր խմբագիր Սեւակ Յակոբեան (ամբողջական գեկոյցը կը հրատարակենք առանձին):

ԲԱՆ ՈՒ ԳԻՐ

Շիտակ, անվեհեր
Գնում եմ ես վեր-
Դեպ Անյայտը սուրբ, աշխարհը պայծառ:
Քառասուն տարի ճամբովն ահարկու
Անցել եմ էսպէս
Ո՛ր հասել եմ ես,
Խաղաղութեանն եմ հասել ես Հոգու:

Թողել եմ ներքեւ, մեծ լերան տակին,
Ե՛ւ փառքը, ե՛ւ գանձ,
Ե՛ւ քէն, ե՛ւ նախանձ-
Ամենը, ինչ որ ճնշում է հոգին:

Եւ ես ամենը, արդ՝ նայում եմ ես-
Տեսնում եմ նորից
Իմ լերան ծերից-
Էնպէս հասարակ, դատարկ են Էնպէս...

Եւ ես իմաստուն, ու բռն թերեւ,
Անհոգ ծիծաղով,
Երգով ու տաղով
Իջնում եմ զուարթ իմ լերան ետեւ...

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԹՈՒՄԱՆԵԱՆ

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՕՐԱՅՈՅՑ

23 2021
ՆՈՅԵՄԲԵՐ

Կրկ	Երկ	Երք	Չրք	Հնգ	Ուրք	Շբթ
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

ՀԵԼԿԱ ՕՅԱՆՆԵՍԵԱՆ
(1950)
«Ծաղկած Մանիոլա»

ՀԱՂՈՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Գարակեօգեան Հաստատութեան Աշակերտութեան Յատուկ Առողջապահական Ծրագիր

Գարակեօգեան Հաստատութեան «Դպրոցական Առողջապահական Ծրագիր»-ի գործունեութեան աշխատանքները, ինչպէս ամէն տարի, այս տարի եւս սկիզբ առին 15 հոկտեմբեր 2021-ին:

Այս ծրագրին հիմնական նպատակն է, տեսնել աշակերտը առողջ՝ ֆիզիքական, մտային եւ հոգեկան երեսներով, կանխել հիւանդութիւնները եւ առաջը առնել ապագայ բարոյութիւններուն:

Այս իմաստով «Դպրոցական առողջապահական Ծրագիր»-ի տրամադրուած յատուկ բժշկական կազմը սկսաւ այցելել հայկական վարժարանները, աշակերտներուն մատուցելով բժշկական առաջին խնամք՝ կատարելով մարմնի, աչքի եւ ականներու ընդհանուր քննութիւն, ինչպէս նաեւ դասախօսական ելոյթներով բժշկական արթնութեան արշաւներ:

Նկատի ունենալով, Լիբանանի վերջին իրադարձութիւնները իր քաղաքական եւ ընկերային անկայուն երեսներով, «Զորոնա» համաճարակին ստեղծած արտակարգ իրավիճակը, մեր ծնողներուն նիւթական խիստ ծանր պայմանները եւ տնտեսական ճնշող մթնոլորտը, որոշեցինք մեր ծառայութեան կարկինը ընդլայնել եւ մեր աշակերտներուն եւ իրենց ծնողներուն սպասարկութեան տակ դնել նաեւ հետեւեալ ծառայութիւնները:-

Ա.- Բժշկական խնամք տարբեր մասնագիտութիւններով:

Բ.- Նորածիններէն մինչեւ 18 տարեկան մանուկներու եւ պատանիներու պատուաստում:

Գ.-Աշակերտներու բժշկական ակնոցի հայթայթում:

Դ.- Ուսումնական յատուկ կարիքներ ունեցող աշակերտներու մանկավարժական մասնագիտական ծառայութիւն:

Ե.- Մտային առողջութեան հոգեբանական աջակցութիւն:

Զ.- Յետ դպրոցական ժամու սերտարանի ծրագիր՝ ամէնօրեայ դրութեամբ սերտելու իրենց դասերը, մասնագիտացած ուսուցիչներու հսկողութեամբ Ե.-21 տարեկանէն վեր մայրերու անվճար «ապակի» քննութիւն, եւ 40 տարեկանէն վեր մայրերու mammography-ի քննութիւն:

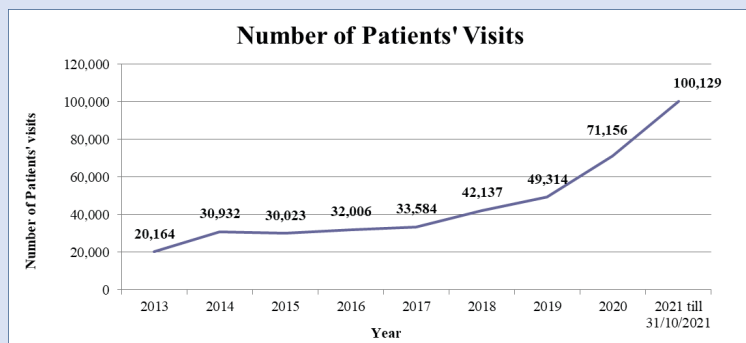
Ը.-«Զորոնա» ժահրով վարակուած աշակերտներու կամ իրենց պարագաներուն մօտ բժշկական կազմի ուղարկում, ապահովելով նաեւ հիմնական vitamin-ներն ու հականեխիչ դեղերը:

Աշակերտութեան ուղղուած առողջապահական այս ծրագրի կողքին Գարակեօգեան Հաստատութիւնը առողջապահական ծառայութիւնը կը մատուցանէ նաեւ տարեցներուն: Անոնց բնակարանները բժիշկներ կ'առաքուին, ուր հարկ եղած քննութիւններն ու խնամքը կը տրամադրուի իրենց:

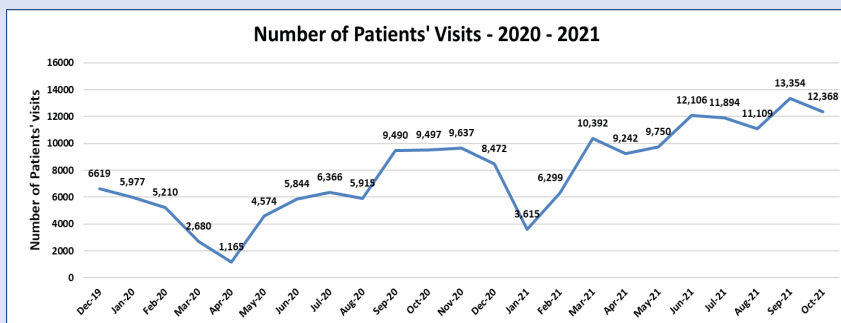
Հաւատարիմ մնալով հարիւրամեայ Հաստատութեանս հիմնական նպատակներէն միոյն, Գարակեօգեան հաստատութեան Տնօրէնութիւնը կը ջանայ ամէն գնով բժշկական խնամքը հասանելի դարձնել անխտիր բոլորին, յատկապէս մեր աշակերտներուն:

Հիմնուելով այս սկզբունքին վրայ, մեր կարելին պիտի ընենք միշտ տեսնել մեր ընտանիքները առողջ՝ մարմնով մտքով ու հոգիով:

ԺԱՆԻՆ ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ
Գարակեօգեան Հաստատութիւն

With your contribution, involvement, support and partnership we were able to reach out to **100,129** patients' visit only within the 10 months of 2021.

Bourj Hammoud, Marash Street, Karagheusian Bldg • P.O. Box: 80340 Bourj Hammoud, Lebanon
For more information, please call us on: 01-24 16 33 • 01-26 30 30 • 01-25 87 16/7/8
FOLLOW US ON: Karagheusian Association

Հայկական Լուրեր

Փաշինեան-Ալիեւ Հանդիպման Վերաբերեալ ԱԳՆ-ԵՆ Յայտարարութիւն

Սկիզբը Էջ 02

«Տարբեր ձեւաչափերով տարբեր հանդիպումների առաջարկներ քննարկուած են, եւ երբ որեւէ համաձայնութիւն ձեռք բերուի ժամկետների, տեղի եւ ձեւաչափերի մասով, մենք նախօրոք խելամիտ ժամկետներում կը տեղեկացնենք»,- ըսած է Վահան Յունանեան:

Ալիեւի վաղ յայտնի դարձած էր, որ Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան եւ Ատրպեյճանի նախագահ Իլիհամ Ալիեւ համաձայնած են 15 դեկտեմբերին Պրիւքսելի մէջ հանդիպում ունենալ Եւրոպական Միութեան Արեւելեան գործընկերութեան գագաթաժողովի ծիրէն ներս:

Դաւանելով ռամկավար եւ ազատական սկզբունքներ, կը հաւատանք բազմակարծութեան եւ ազատ խօսքի իրաւունքի: Հետեւաբար՝ թերթիս մէջ հրատարակուած գրութիւնները անպայման չեն արտայայտեր խմբագրութեանս տեսակետը: Կամքէ անկախ սպորդած վրիպակներու պարագային, կ'ապաւինինք յօդուածագիրներուն եւ մեր ընթերցողներուն ներողամտութեան: